

Yitirdiklerimiz

Prof. Dr. Şerif AKTAŞ

Türk Dili yazarlarından, emekli Gazi Ü Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Şerif Aktaş, 9 Haziran 2013 Pazar günü gecesi kanser tedavisi gördüğü, Samsun'daki doktor oğlu Alper'in yönettiği özel hastanede hayata gözlerini yumdu. Cenazesi, 11 Haziran 2013 Salı günü memleketi Erzincan'ın Refahiye ilçesi Merkez Camii'nde kılınan öğle ve cenaze namazlarının ardından Pınaryolu Köyü Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Aktaş, 5 Şubat 1945 tarihinde Refahiye'nin Pınaryolu köyünde doğdu. Babası Feyzullah Bey, annesi ise Kiraz Hanım'dır.

Pınaryolu Köyü İlkokulu (1957), Refahiye Ortaokulu (1960) ve parasız yatılı olarak Erzurum Lisesini (1963) bitirdi. Atatürk Ü Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde yüksek öğrenimini tamamlayarak (1967) edebiyat öğretmeni oldu. Bayburt Lisesi (1967-1970) ve Erzincan Ticaret Lisesinde (1970-1974) edebiyat öğretmenliği yaptı. Öğretmenliği sırasında mezun olduğu fakültenin yüksek lisans ve doktora eğitimi programlarına devam etti. Prof. Dr. Kaya Bilgegil'in danışmanlığında *Refik Halid Karay'ın Eserleri Üzerinde Bir Araştırma* konulu teziyle 1973 yılında edebiyat doktoru unvanını aldı. Erzurum Kâzım Karabekir Eğitim Enstitüsü Türk dili ve edebiyatı öğretmenliğine atandı (1974). 1975 yılında vatan görevini yedek subay olarak Bornova'da yerine getirdi. Askerlik dönüşü asistan kadrosu verildi. İki yıl (1977-1979) Fransa'da incelemelerde bulundu. Fransızcasını geliştirdi. *Ahmed Rasim'in Eserlerinde İstanbul* konulu teziyle doçent (1981), 1987'de de profesör akademik unvanlarını aldı. Atatürk Ü Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi Dekanlığının (1989-1995) ardından Kazakistan'a giderek Hoca Ahmed Yesevi

Uluslararası Türk Kazak Üniversitesinde rektör yardımcılığı yaptı (1996-1997). Yurda dönüşünde bu üniversitenin Ankara'daki Sosyal Bilimler Enstitüsünün müdürlüğüne getirildi (1997). Kırıkkale Ü Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde öğretim üyeliği, bölüm başkanlığı görevlerinin (1998-2001) ardından Gazi Ü Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümüne öğretim üyesi atandı. Dört yıl bölüm başkanlığı görevini yürüttü (2002-2005). KKTC Doğu Akdeniz Üniversitesinde Türk dili ve edebiyatı dersleri verdi (2006-2008). 2012 yılında yaş sınırından Gazi Ü Edebiyat Fakültesi öğretim üyeliğinden emekliye ayrıldı.

Prof. Aktaş, yeni Türk edebiyatı alanındaki araştırmalarıyla tanındı. Bu alandaki 75 kadar araştırma ürünü makalesi *Türk Dili, Türk Edebiyatı, Türk Kültürü, Türk Yurdu, Türk Dünyası Araştırmaları, Türkiye Günlüğü, Millî Kültür, Millî Eğitim, Doğu Edebiyat, Kültür Dünyası, Biliş, Bilge, Evren, Hece, Kurgan Edebiyat, Çevren, Toplum Bilim, Fikir ve Sanatta, Hareket, Yeni Türkiye, Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi, Bilim Yolu/Kırıkkale Ü Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi ve Gazi Ü Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi* gibi önemli süreli yayınlarda yer aldı. İlk, orta ve yüksek öğretim okulları için ders kitapları hazırladı. MEB Talim Terbiye Kurulunda

edebiyat dersi program ve kitaplarının hazırlanmasıyla ilgili komisyonda başkanlık yaptı (2005-2006). Fransızcadan bazı edebiyat makaleleri çevirip yayımladı.

Çok sayıda öğretim üyesinin, edebiyat öğretmeninin yetişmesini sağladı. 18 yüksek lisans ve 28 doktora tezine danışmanlık yaptığı görüldü.

Roman Sanatı ve Roman İncelemesine Giriş kitabıyla Türkiye Yazarlar Birliğinin 1984 İnceleme Ödülüyle Türkiye Milli Kültür Vakfının 1985 Edebiyat Teşvik Ödülünü aldı.

Eserleri ilk baskı yıllarına göre şunlardır (Genişletilmiş baskıları yapılmıştır): **Araştırma, İnceleme:** *Roman Sanatı ve Roman İncelemesine Giriş* (1984), *Edebiyatta Üslup ve Problemleri Üzerine* (1986), *Refik Halid Karay* (1986), *Ahmet Rasim* (1987), *Yakup Kadri Karaosmanoğlu* (1987), *Ahmet Rasim'in Eserlerinde İstanbul* (1988), *Şiir Tahlili/Teori Uygulama* (2009), *Edebiyat ve Edebî Metinler Üzerine Yazılar* (2011), *Anlatma Esasına Bağlı Edebî Metinlerin Tahlili/Teori Uygulama* (2013). **Antoloji/Seçki:** *Yenileşme Dönemi Türk Şiiri Antolojisi I-II* (1996, 1998). **Ders Kitabı/Sınav Kitabı:** *Türk Dili ve Edebiyatı/4. Dönem* (Sadık K. Tural ve Yakup Çelik'le, 1993), *İlköğretim Türkçe/6,7,8. Sınıflar* (O. Gündüz, Y. Çelik ve H. Alaçatlı ile, 1996), *Yazılı ve Sözlü Anlatım/Kompozisyon Sanatı* (2001), *Dil ve Anlatım/9. Sınıf* (2005), *Türk Edebiyatı/9. Sınıf* (2005), *Dil ve Anlatım Dersi Öğretim Programı Kılavuzu/9-12. Sınıflar* (2005), *Türk Edebiyatı Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu/9-12. Sınıflar* (2005), *Lisansüstü Eğitimi Sınavı LES* (2006), *ALES Sözel* (2007).

14 ciltten oluşan *Büyük Türk Klasikleri* adlı yayının (1985-2002) 10-14. ciltlerini Prof. Dr. Orhan Okay'la birlikte hazırladı. Kırk beş edebî şahsiyetle ilgili bölümü kaleme aldı

Hakkında 2012 yılında *Prof. Dr. Şerif Aktaş'a Armağan* (bs. hzl. Prof. Dr. Yakup Çelik) kitabı yayımlandı.

Çeviri yapabilecek derecede Fransızca biliyordu.

Birsen Hanım'la evliliğinden üç oğlu bulunmaktadır: Dr. Alper, Dr. Sarper ve Rind Kürşat. 1996'da Şöhret Türkmen Hanım'la evlendi.

Prof. Dr. Şerif Aktaş, yeni Türk edebiyatı alanında yöntem ve yorum bakımından örnek alınacak, her zaman yararlanılacak kitap ve makaleler bırakarak aramızdan ayrıldı. Adı, üniversitelerimizde, edebiyat dünyamızda daima saygıyla anılacaktır. Ruhu şad olsun!

Leyla ERBİL

Türk edebiyatının tanınmış hikâyeci ve romancılarından Leyla Erbil, lösemi tedavisi gördüğü İstanbul Özel Balat Hastanesinde 19 Temmuz 2013 Cuma günü hayata veda etti. Cenazesi, 22 Temmuz 2013 Pazartesi günü Teşvikiye Camisi'nde kılınan öğle ve cenaze namazlarının ardından Zincirlikuyu Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Kızlık soyadıyla Leyla Bilgin, 12 Ocak 1931 tarihinde İstanbul'da doğdu. Babası denizci Hasan Tahsin Bilgin, annesi ise Emine Huriye Hanım'dır.

İlkokul ve ortaokulu İstanbul'da okudu. İstanbul Kadıköy Kız Lisesini bitirdikten sonra (1950), İstanbul Ü Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümünde yüksek öğrenime başladı. Üniversite son sınıfında öğrenimini yarıda bırakıp hayata atıldı. Çünkü, 1952 yılında evlenmişti. İskandinav Havayollarında sekreter olarak çalıştı (1953-1955). İkinci evliliğini Mehmet Erbil'le yapıp Ankara'ya yerleşti (1955). Ankara DSİ'de çevirmenlik yaparak aile bütçesine katkıda bulundu (1956-1957). Ailesiyle dört yıl kadar İzmir'de yaşayıp İstanbul'a döndü (1961). Yazarlığa ağırlık verdi. Kısa bir süre Zürih Türkiye Konsololuğunda da çalıştı (1967). Yurda dönüşünde yoğun biçimde edebî eser yazmaya yöneldi.

Türkiye Sanatçılar Birliği (1970) ile Türkiye Yazarlar Sendikasının (1974) kurucu üyesi arasında yer aldı.

Ortaokul sıralarında şiir yazarak edebiyat dünyamıza ilk adımlarını attı. Daha sonra hikâye yazmayı yeğledi. İlk hikâyesi *Uğraşsız, Seçilmiş Hikâyeler* dergisinde yayımlandı (1956). *Dost, Yeni Ufuklar, Yeditepe, Seçilmiş Hikâyeler, Yelken, Dönem, Ataç, Güney, Türkiye Defteri, Soyut, Yeni Dergi, Yeni a, Papirüs ve kitap-lık* dergilerinde yer alan hikâyelerinde bilinç akışı tekniğini kullanıp alışılmış, yerleşik söz dizimi ve yazım kurallarını bir yana bırakıp kendine özgü bir anlatım dili oluşturdu. Bu çerçevede yeni kelimeler, kavramlar yarattı. Uzun, romanımsı bazı hikâyelerinden sonra roman türünde eserler vermeye başladı. Romanları büyük yankı uyandırdı. 2001 yılında yayımladığı *Cüce* romanı dolayısıyla PEN Yazarlar Derneği tarafından 2002 Nobel Edebiyat Ödülü'ne aday gösterildi. Bu ödüle aday gösterilen ilk kadın Türk romancı olarak edebiyat tarihimize geçti. Eserlerinde toplumsal, cinsel sorunları çarpıcı bir biçimde ele aldı. Bazı hikâyeleri ile romanlarından bölümler İngilizce, Fransızca, Almanca ve Rusçaya çevrilip yayımlandı. Son yıllarda *Demokrasi* gazetesinde edebiyat sorunlarını irdeleyen yazıları basılmaktaydı.

Edebiyat ödüllerine sıcak bakmıyordu. Bu sebeple bazı ödül tekliflerini reddetmişti. Sadece; ABD Iowa Ü Onur Üyeliği (1979) ile Ankara Edebiyatçılar Derneği Onur Ödülü (2000), Ankara Öykü Günleri Onur Ödülü (2001), Füsün Akatlı Ödülü (2011) ve PEN 2013 Öykü Ödülü'nü (2013) kabul ettiği bilinmektedir.

Eserleri, tür ve ilk baskı yıllarına göre şöyle sıralanabilir: **Hikâye:** *Hallaç* (1959), *Gecede* (1968), *Eski Sevgili* (1977). **Roman:** *Tuhaf Bir Kadın* (1971), *Karanlığın Günü* (1985), *Mektup Aşkları* (1988), *Cüce* (2001), *Üç Başlı Ejderha* (2005), *Kalan* (2011), *Tuhaf Bir Erkek* (2013). **Deneme:** *Zihin Kuşları* (1998). **Baskıya Hazırlama:** *Tezer Özlü'den Leyla Erbil'e Mektuplar* (1995). **Diğerleri:** *Düşler Öyküleri* (1997).

Edebiyat hayatının 50. yılı dolayısıyla hakkında "Tuhaf Bir Yazar: Leyla Erbil'de Etik ve Estetik" adlı bir sempozyum (21 Ocak 2006) düzenlendi. Sunulan bildiriler, aynı adlı kitapta ertesi yıl yayımlandı (hzl. Süha Oğuzertem). Berlin Üniversitesinde *Türkiye'de Birey ve Toplum, Leyla Erbil'in Romanı Tuhaf bir Kadın* konulu bir doktora tezi hazırlanarak Berlin'de yayımlandı (1999).

İngilizce bilen Erbil iki defa evlendi. İkinci eşi Mehmet Erbil'den Fatoş Erbil Pınar adlı bir kızı bulunmaktadır.

Edebiyatçı dostlarınınca "Edebiyatımızın Zihin Kuşu" olarak tanımlanan Erbil, artık hikâye ve romanlarıyla aramızda yaşayacak. Ruhu şad olsun!

Mustafa MİYASOĞLU

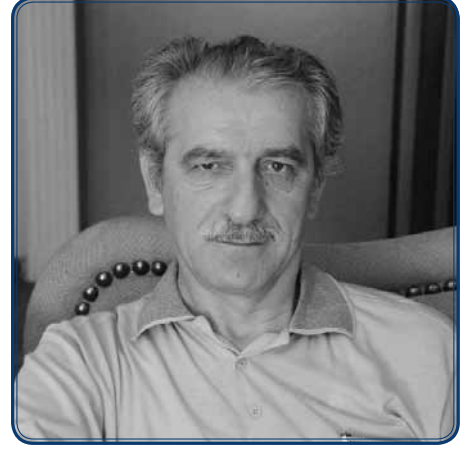
Tanınmış şair, romancı, denemeci ve gazeteci Mustafa Miyasoğlu, bir aydır beyin tümörü tedavisi gördüğü İstanbul Bağcılar'daki bir özel hastanede 1 Ağustos 2013 Perşembe günü hayata gözlerini yumdu. Cenazesi, 2 Ağustos 2013 Cuma günü Fatih Camisi'nde kılınan Cuma ve cenaze namazlarının ardından Eyüp Sultan Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Miyasoğlu, 14 Ağustos 1946 tarihinde Kayseri şehir merkezinde dünyaya geldi. Babası Osman Miyasoğlu, annesi ise Hatice Hanım'dır.

Kayseri'de M. Karamancı İlkokulu, Anatamir Fab. Ortasanat Okulu ve Akşam Lisesini bitirdikten (1967) sonra, İstanbul Ü Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde yüksek öğrenimini tamamlayıp edebiyat öğretmeni oldu (1973). İzmit ve İstanbul'da lise edebiyat öğretmenliği (1974-1985), Mimar Sinan Üniversitesinde Türk dili okutmanlığı (1985-1988), Pakistan İslamâbad Modern Diller Millî Enstitüsünde Türk dili yardımcı profesörlüğü (1988-1992) yaptı. Yurda dönüşünde Mimar Sinan Üniversitesindeki görevini sürdürdü. Bu görev sırasında İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları Repertuar Kurulu Üyesi olarak da hizmet verdi (1996-1998). Mimar Sinan Üniversitesindeki görevinden emekliye ayrıldıktan (1998) sonra bir süre İstanbul Tuzla Belediyesinde kültür danışmanlığı yaptı (1998-2000). Konak Yayinevini kurdu.

Edebiyat dünyamıza şiir kapısından girdi. İlk şiiri Kayseri'de yayımlanan *Filiz* dergisinde basıldı (1966). *Hisar, Türk Edebiyatı* ve *Edebiyat* dergilerinde yer alan şiirleriyle tanındı ve ilk şiir kitabı *Rüya Çağrısı*'ni yayımladı (1973). Şiir yanında; hikâye, roman ile edebiyatın diğer türlerine yöneldi. Edebî ürünleri, yazıları başta *Hisar, Türk Edebiyatı, Edebiyat* olmak üzere *Millî Gençlik, Dergâh, Tohum, Mâverâ, Yeni Sanat, Sedir, İslamî Edebiyat, Düş Çınarı* ve *Yağmur* dergileriyle *Millî Gazete, Türkiye, Bâbîâlîde Sabah, Sebil* ve *Yeni Devir* gazetelerinde yer aldı. Son yıllarda *Millî Gazete* ve *Akit* gazetelerinde yazıları yayımlanmaktaydı.

Rahmetli Miyasoğlu, edebiyatın şiir, hikâye, roman, deneme ve oyun türlerinde eserler verdi. Edebiyat incelemeleri yaptı. Bazı şair ve yazarlarla ilgili monografiler hazırladı. Yıllık, antoloji/seçki türünde çalışmalarını da vardır. Bazı yazı ve kitaplarında Semih Güngör, Mehmet Sadef ve Osman

Burak takma adlarını kullandığı görüldü. Yazarlığının yanı sıra Suffe Yayınlarını kurup yönetti (1982-1988). *Suffe Kültür Sanat Yıllığı*'ni beş yıl yayımladı (1982-1988). Bazı özel TV ve radyolarda edebiyat programları hazırlayıp sundu (Mesaj TV, Akra FM gibi).

Yazdığı oyunlardan *Umut Suları*, MTTB Tiyatrosunda sahneye konuldu (1973) ancak basılmadı. Ahmet Mithat Efendi'nin *Çengi* romanından uyarlama *Dâniş Çelebi ve Çengi Sümbül* adlı bir müzikal oyun yazdı (1999). Bu oyun, İBB Şehir Tiyatrolarında sahneye konuldu (2003).

Sanatında Necip Fazıl'ı örnek aldı. Geleneksel ve manevi değerleri işlemeye özen gösterdi. Millî kimlik, değerler çatışması eserlerinin çıkış noktası oldu.

Aldığı ödüller içinde en önemlileri şunlardır: 1975 *Kaybolmuş Günler* romanı ile Türk Millî Kültür Vakfı Armağanı, 1980 *Dönemeç* romanı ile Türk Yazarlar Birliği Yılın Romancısı Ödülü, 1981 *Hicret Destanı* şiir kitabı ile Türk Millî Kültür Vakfı Armağanı, 1995 *Bir Aşk Serüveni* romanı ile Türkiye Yazarlar Birliği Yılın Romancısı Ödülü.

Her birinin yeni baskıları yapılan eserleri, tür ve ilk baskı yıllarına göre şöyle sıralanabilir: **Şiir:** *Rüya Çağrısı* (1973), *Devran* (1978), *Hicret Destanı* (1981), *Şiirler* (1983), *Bir Güllü Andıkça* (1997), *Kalbimin*

Coğrafyası (2005). **Hikâye:** *Geçmiş Zaman Aynası* (1976), *Pancur* (İlk hikâye kitabının yeni baskısı, 1998), *Devrim Otomobili* (2003). **Roman:** *Kaybolmuş Günler* (1975), *Dönemeç* (1980), *Güzel Ölüm* (1982), *Bir Aşk Serüveni* (1995), *Yollar ve İzler* (2002), *Roads and Footprints* (*Yollar ve İzler*'in İngilizceye çevirisi, 2003). **Deneme:** *Edebiyat Geleneği* (1975), *Devlet ve Zihniyet* (1980), *Muhacir* (1981), *Roman Düşüncesi ve Türk Romanı* (1998), *Kültür Hayatımız* (1999), *Zamansız Bahçeler* (2009). **Oyun:** *Umut Suları* (1973, yayımlanmadı), *Telefon* (Radyo oyunu, 1974), *Dâniş Çelebi ve Çengi Sümbül* (1999). **Gezi:** *Züğüdar-Babil'den Tac Mahal'e Gezi Notları* (2003). **Söyleşi, Sohbet:** *Sanat ve Edebiyat Konuşmaları* (2000), *Edebiyat Sohbetleri* (2003). **İnceleme:** *Dede Korkut Kitabı* (1984), *Necip Fazıl Kısakürek* (1985), *Âsaf Halet Çelebi* (S. Güngör imzasıyla 1986, kendi adıyla 1994), *Ziya Osman Saba* (1987), *Haldun Taner* (1988), *Bir Gönül Medeniyeti* (2005). **Antoloji/Seçki, Baskıya Hazırlama:** *Suffe*

Kültür Sanat Yıllığı (5 cilt, 1982-1988), *Necip Fazıl Armağanı* (1984, genişletilmiş yeni baskıları 1996, 2004, 2010), *Çağdaş İslami Şiirler Antolojisi* (1988), *Gül Şiirleri Antolojisi* (1999), *Dede Korkut Hikâyeleri* (2005), *Safahat* (M. A. Ersoy, 2011), *Ahmet Midhat* (2012), *Ahmet Midhat Armağanı* (2013). **Sadeleştirme:** *Çengi* (Ahmet Mithat Efendi, 1997).

Bazı şiir, hikâye ve romanları Arapça, Urduca ve İngilizceye çevrilip yayımlandı. Ömer Seyfettin'in bazı hikâye kitaplarına ön söz yazdı (*Efruz Bey, Pembe İncili Kaftan, Harem* gibi).

Nilüfer Ocaklı ile evli ve üç çocuk (Mehmet, Osman Emre, Eren) babasıydı. Oğlu Osman Emre'nin de yayımlanmış hikâye ve romanları bulunmaktadır.

Miyasoğlu, edebiyat kitaplığımıza her zaman okunacak kitaplar koyarak aramızdan ayrıldı. Adını eserleriyle ölümsüzleştirdi. Ruhu şad olsun!

Nail TAN